

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นการศึกษาระดับสูงที่มุ่งพัฒนาคน เพื่อเข้าสู่วิชาชีพต่าง ๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานของการพัฒนาประเทศที่สำคัญ รวมทั้งการมุ่งเน้นที่จะพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ให้เกิดขึ้นอันจะเป็นการเพิ่มพูนขีดความสามารถทางวิชาการระดับสูงในสาขาวิชาต่างๆ เพื่อเป็นเครื่องมือและฐานกำลังอำนาจทางความรู้ ความคิดและเทคโนโลยีระดับสูงให้กับประเทศ (วันชัย ศิริชนะ, 2540) ทั้งนี้โดยมีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษามีการพัฒนาอย่างบูรณาการทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพ ครอบคลุมในด้านความสามารถทางสติปัญญา การใช้กระบวนการคิดขั้นสูง การใช้เหตุผลและความสามารถในการแสดงพฤติกรรม ซึ่งรวมถึงทัศนคติและอัตมโนทัศน์ที่ส่งผลให้นักศึกษาแสดงพฤติกรรมต่างๆ ที่เหมาะสมและถูกต้อง (Astin, 1993) นั่นคือจะต้องส่งเสริมและพัฒนานักศึกษาอย่างครอบคลุมทั้งพฤติกรรม จิตใจ และสติปัญญา (พระธรรมปิฎก, 2539)

การจัดการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเป็นการศึกษาในระบบที่ต้องกำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และต้องตระหนักถึงความสำคัญของคุณภาพอยู่เสมอ จัดระบบการเรียนการสอนเพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ ดังบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในมาตรา 22 และ 24 ที่กำหนดว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคน มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา เช่นเดียวกับวิสัยทัศน์การพัฒนาอุดมศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) ที่มีเป้าหมายในการพัฒนานคน

ให้เป็นคนดี คนเก่ง และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข สร้างองค์ความรู้ให้เป็นที่พึ่งพาได้ รวมทั้งสร้างให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและยั่งยืน

ปัจจุบันอุดมศึกษาไทยกำลังประสบภาวะวิกฤตทั้งด้านคุณภาพและประสิทธิภาพ อุดมศึกษา ยังสร้างปัญญาไม่ลึก เน้นเพียงการท่องจำจากการถ่ายทอดและการสอน แม้จะมีบัณฑิตเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากแต่มีนักคิดเกิดขึ้นน้อย จุดอ่อนที่สำคัญของอุดมศึกษาจะเกี่ยวข้องกับประเด็นเชิงคุณภาพ ทั้งคุณภาพของหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน ขาดแคลนอาจารย์และขาดการวิจัยอย่างจริงจัง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ อารุง จันทวานิช (2542) เรื่องการพัฒนาคุณภาพการศึกษา: แนวทางสู่การปฏิบัติเพื่อการพัฒนาประเทศ ที่แสดงให้เห็นว่าเท่าที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันการจัดการอุดมศึกษาของไทย จัดได้ว่ามีความสำเร็จอยู่ระดับหนึ่งในด้านปริมาณนักศึกษาที่เพิ่มขึ้น แต่ทว่าในด้านคุณภาพนั้นไม่ว่าจะเป็นคุณภาพของอาจารย์ คุณภาพของกระบวนการเรียนการสอน และคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับชั้น มีแนวโน้มต่ำลงเรื่อยๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษานั้น เมื่อเปรียบเทียบกับนานาประเทศแล้วของไทยจัดอยู่ในลำดับท้ายๆ ซึ่งในการพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้า จำเป็นต้องมีระบบการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ คุณภาพของการศึกษาระดับอุดมศึกษาจะดีหรือไม่เพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ เช่น หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล คุณภาพของอาจารย์และการบริการวิชาการ ซึ่งในการผลิตให้มีคุณภาพ คือ การผลิตบัณฑิตให้คิดเป็น ทำเป็น วิจัยเป็น (เทียนฉาย กิระนันท์, 2539) นักการศึกษาจะมองคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาในลักษณะของประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน ความสามารถของบัณฑิตในการแก้ปัญหา และการคิดวิเคราะห์วิจารณ์ ดังนั้นสิ่งที่สำคัญที่สุด คือ การปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และสิ่งที่แสดงได้ชัดเจนถึงควมมีคุณภาพของสถาบัน ก็คือ นักศึกษานั้นเอง (อุไรพรรณ เจนวาณิชยานนท์, 2537)

การจัดการศึกษาทางพยาบาลศาสตร์เป็นการจัดการศึกษาที่เตรียมพยาบาล ให้เป็นผู้ที่มีความสามารถทั้งในด้านวิชาการ และมีความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาล ตามลักษณะของวิชาชีพ วิชาชีพการพยาบาลเป็นงานที่ให้บริการเกี่ยวกับสุขภาพของประชาชน ที่เน้นการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ ซึ่งมีลักษณะต่อไปนี้ (ลออ หุตางกูร, 2529)

1. มีหน้าที่ให้บริการเฉพาะด้าน ซึ่งต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญแท้จริงในการนั้น เพื่อประกันประสิทธิผลของบริการและความปลอดภัยของสังคม
2. เป็นบริการในสิ่งที่มีความสำคัญ และจำเป็นพื้นฐานของชีวิตมนุษย์

3. เป็นบริการที่ต้องการธรรมชาติที่สูงพอของผู้ให้บริการ โดยจะต้องมีทั้งความรู้ ความสามารถในการบริการ มีวิจรรย์ญาณ และคุณธรรม เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจได้ว่าจะไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน ไม่ก่อความเสียหายให้แก่ผู้รับบริการและสังคมโดยรวม

4. มืองค์กรทางวิชาชีพ

ดังนั้นผู้ประกอบการวิชาชีพการพยาบาลจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการศาสตร์สาขานี้เป็นอย่างดีเพื่อความปลอดภัยและความมั่นใจของผู้รับบริการ พร้อมทั้งมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพในการปฏิบัติการพยาบาล ทั้งนี้เนื่องจากการที่พยาบาลมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพจะช่วยให้สามารถใช้ความรู้ และทักษะต่างๆได้อย่างเหมาะสม สามารถให้การพยาบาลที่ดีแก่ผู้ป่วยและครอบครัวทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม (พัฒน์วดี เสรินทวัฒน์, 2527) นอกจากนี้พระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาล และการผดุงครรภ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540 ในมาตรา 4 ได้กำหนดว่า การพยาบาล หมายถึง การกระทำต่อมนุษย์เกี่ยวกับการดูแลและการช่วยเหลือเมื่อเจ็บป่วย การฟื้นฟูสภาพ การป้องกันโรค และการส่งเสริมสุขภาพ รวมทั้งการช่วยเหลือแพทย์กระทำการรักษาโรค ทั้งนี้โดยอาศัยหลักวิทยาศาสตร์และศิลปะการพยาบาลในการประเมินสภาพ การวินิจฉัยปัญหา การวางแผน การปฏิบัติ และการประเมินผล

การจัดการเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์ จึงประกอบด้วย 2 ส่วนสำคัญ คือ ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ที่มีความสัมพันธ์และสอดคล้องกัน (จินตนา ยูนิพันธุ์, 2527) โดยในภาคทฤษฎีจะมุ่งให้ความรู้ในเนื้อหาวิชา ส่วนใหญ่ใช้วิธีการบรรยายหรือการสาธิต จะจัดให้นักศึกษาได้เรียนวิชาการศึกษาทั่วไป และวิชาพื้นฐานวิชาชีพในชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการเรียนวิชาชีพในชั้นปีที่สูงขึ้น และเตรียมผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถและมีความพร้อมเพียงพอที่จะไปฝึกปฏิบัติกับผู้ป่วยได้ (สมคิด รักษาสัตย์และประนอม โอทกานนท์, 2528) ส่วนในภาคปฏิบัติ ซึ่งถือได้ว่าเป็นหัวใจของการศึกษาพยาบาล โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนนำความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ที่ได้จากชั้นเรียนไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริง มีการจัดแบ่งนักศึกษาเป็นกลุ่มย่อย และมีอาจารย์พยาบาลติดตามดูแลอย่างใกล้ชิด การฝึกปฏิบัติจะแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 เป็นการฝึกปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 หรือชั้นปีที่ 2 และระยะที่ 2 เป็นการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในสาขาวิชาเฉพาะ สำหรับนักศึกษาตั้งแต่ชั้นปีที่ 2 ถึงชั้นปีที่ 4 ทั้งนี้บทบาทหน้าที่ของอาจารย์พยาบาลจะปฏิบัติหน้าที่การสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ซึ่งภาระหน้าที่ที่สำคัญ คือ การพัฒนาระบบการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ (ประนอม โอทกานนท์, 2543) เพื่อมุ่งหวังให้นักศึกษาเป็นผู้มีวิจรรย์ญาณ คิดเป็น แก้ปัญหาได้ เกิดทักษะทางปัญญา และความสามารถทางการปฏิบัติการพยาบาล

ดังนั้นการจัดการศึกษาทางพยาบาลศาสตร์จะมุ่งเน้นนักศึกษาเป็นแกนกลาง ทำให้นักศึกษาได้มีการพัฒนาตนเองทั้งด้านวิชาการและสังคมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้บัณฑิตทางการพยาบาลที่มีความพร้อมทั้งความรู้ ความสามารถทางการปฏิบัติการพยาบาล เป็นบุคลากรที่พึงประสงค์ของวิชาชีพ สามารถให้บริการทางสุขภาพแก่ประชาชนได้อย่างมีคุณภาพ ในด้านการให้ความช่วยเหลือ การสอน การให้คำแนะนำ และการแก้ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยแก่บุคคล ครอบครัว และชุมชน ซึ่งคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาล คือ บัณฑิตควรมีศักยภาพด้านมนุษยสัมพันธ์ มีความจริงใจ อารมณ์มั่นคง สามารถควบคุมตนเองได้ มีภาวะผู้นำ สามารถปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี สามารถสร้างทีมงานและเครือข่ายได้ (อวยพร ตันมุขกุล, 2539) สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของพยาบาลตามความคาดหวังของสังคม ที่พบว่าสังคมให้ความสำคัญสูงมากเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคล ความรับผิดชอบ และความสามารถในการทำงานเป็นทีม (วิณา นานา ศิลป์, 2540) และการวิจัยของพนารัตน์ วิศวะเทพนิมิตร (2539) ที่ศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาล ใน พ.ศ. 2544–2549 ว่าควรประกอบด้วยสมรรถนะหลัก 12 ประการ คือ 1) สมรรถนะด้านบุคลิกภาพ 2) สมรรถนะด้านการปฏิบัติการพยาบาล 3) สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม 4) สมรรถนะด้านวิชาการ 5) สมรรถนะด้านการบริหาร 6) สมรรถนะด้านภาวะผู้นำ 7) สมรรถนะด้านทักษะเกี่ยวกับมนุษย์และมวลชน 8) สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยี 9) สมรรถนะด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม 10) สมรรถนะด้านการวิจัย 11) สมรรถนะด้านเศรษฐศาสตร์ สาธารณสุข และ 12) สมรรถนะด้านกฎหมายและการมีส่วนร่วมทางการเมือง แต่จากผลการประชุมสัมมนาพยาบาลศาสตร์ศึกษาครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม – 3 กันยายน 2536 ได้สรุปถึงปัญหาการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถนะของบัณฑิตสาขาพยาบาลศาสตร์ ที่พบว่า นักศึกษาพยาบาลขาดทักษะในการติดต่อสื่อสาร การใช้ภาษาและมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นในการให้การพยาบาลที่มีคุณภาพ กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนนั้น อาจารย์ควรมีความรู้ในวิชาเหล่านั้น อาจารย์ควรกระตุ้นให้นักศึกษามีการเรียนรู้ด้วยตนเอง ไม่ควรมุ่งสอนทักษะเพียงอย่างเดียว ควรใช้วิธีการสอนที่ช่วยให้นักศึกษาคิดเป็น วิธีการสอนในรายวิชาภาคทฤษฎี ควรใช้วิธีการสอนหลายๆ วิธีผสมผสานกัน ไม่ควรให้การบรรยายหรือการใช้ปัญหาเป็นหลักแต่เพียงอย่างเดียว อาจใช้วิธีสอนอื่นๆ ที่ช่วยให้นักศึกษาสามารถคิดวิเคราะห์ได้ และจากการศึกษาของ เปรมวดี คฤหเดช (2540) เกี่ยวกับความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาพยาบาล พบว่านักศึกษาขาดความสามารถในการทำงานเป็นทีม ยิ่งถ้ามอบหมายให้ทำงานร่วมกันเป็นทีม มักจะเกิดปัญหาว่าผลงานที่มอบหมายให้ทำประสบกับความล่าช้าและการรวมกลุ่มของนักศึกษามักจะเกิดปัญหาความขัดแย้งเสมอ

จากลักษณะการเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์ จะพบว่านักศึกษาพยาบาลต้องประสบกับการเรียนที่ค่อนข้างหนัก ทั้งด้านการเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ดังที่ สุวรรณ อนุสันติ (2541) ศึกษาถึงต้นเหตุที่ก่อให้เกิดความเครียดด้านการเรียน พบว่า ต้นเหตุความเครียดด้านการเรียนที่ทำให้นักศึกษามีความเครียดระดับมาก คือ มีเนื้อหาวิชามาก ทำให้ยากต่อการจดจำ รองลงมา คือ กลัวการสอบ ไม่มีเวลาทบทวนสิ่งที่เรียน ไม่มีเวลาพักผ่อน ทำการบ้านส่งไม่ทันตามกำหนด เหตุผลที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่มีโอกาสทำให้นักศึกษาพยาบาลเกิดความเครียดวิตกกังวล กลัว และไม่มั่นใจในตนเอง ก็เนื่องจากวิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ต้องบริการสุขภาพอนามัยแก่บุคคลทั่วไป จึงทำให้มีลักษณะที่ต้องเผชิญกับความเครียดในการปฏิบัติงานเป็นประจำ (Luckmann and Sorensen, 1987; Harris, 1989; Clark and Mantague, 1993) ซึ่งนอกจากนักศึกษาจะเครียดกับการเรียนในภาคทฤษฎีแล้วนักศึกษาต้องฝึกประสบการณ์ในภาคปฏิบัติ ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของการศึกษาพยาบาล นักศึกษาต้องลงมือปฏิบัติจริงกับผู้ป่วย ต้องตระหนักในเรื่องของการรับผิดชอบสูง มีกฎระเบียบ ข้อบังคับมากมาย บางครั้งต้องตัดสินใจแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ต้องเผชิญกับความเจ็บป่วย ความทุกข์ทรมานของผู้อื่น ประสบกับเหตุการณ์ที่ตื่นเต้น ความเศร้าเสียใจและจะต้องอดทนต่อการขึ้นฝึกปฏิบัติงานในเวรบาย – ดึก ซึ่งเป็นเวลาที่บุคคลอื่นพักผ่อน นอกจากนั้นการขึ้นฝึกปฏิบัติงานนี้นักศึกษาจะต้องปรับตัวในการสร้างสัมพันธภาพกับบุคลากรในทีมสุขภาพหลายฝ่ายรวมทั้งอาจารย์พยาบาล เพื่อนนักศึกษา ผู้ป่วยและญาติ ซึ่งแต่ละคนมีความแตกต่างระหว่างบุคคลทั้งด้านการศึกษา อารมณ์ สังคมและสิ่งแวดล้อม จากการศึกษาของนักวิชาการหลายๆ ท่านที่รายงานการฝึกปฏิบัติการพยาบาลเป็นสาเหตุที่ทำให้นักศึกษาพยาบาลเกิดความเครียดมาก(Ganga,1992; Peal, 1995)ดังที่ได้ศึกษาสาเหตุการลาออกกลางคันของนักศึกษาพยาบาลจำนวน 53 คน พบว่าสาเหตุหนึ่งมาจาก นักศึกษามีความรู้สึกว่าตนเองไม่สามารถให้การพยาบาลตามหลักการที่เรียนมาได้ และจากผลการศึกษาของ กุลยา ตันติผลาชีวะ และคณะ (2536) พบว่านักศึกษาสังกัดกระทรวงสาธารณสุขจำนวนร้อยละ 38.4 มีเจตคติไม่ดีต่อวิชาชีพ เนื่องจากไม่ชอบลักษณะงานพยาบาล ไม่ชอบการอยู่เวร และเห็นว่าวิชาชีพการพยาบาลเป็นอาชีพที่ต่ำต้อย ซึ่งการมีเจตคติไม่ดีต่อวิชาชีพนี้ได้เป็นสาเหตุสำคัญอันดับหนึ่งของนักศึกษาพยาบาลที่ลาออกจากวิทยาลัยพยาบาลกลางคัน ระหว่างปีการศึกษา 2529-2533 ทั้งนี้สืบเนื่องจากสภาพสังคมในปัจจุบัน นักศึกษาส่วนใหญ่ที่เลือกเรียนพยาบาล ไม่ได้เลือกด้วยใจรักหรือชอบในวิชาชีพ หรือมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ การตัดสินใจเลือกเรียนพยาบาลได้รับอิทธิพลจากพ่อ แม่ ผู้ปกครอง หรือความต้องการของสังคม ดังจะเห็นได้จากสถิตินักเรียนพยาบาลที่สอบผ่านเข้าทบวงมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่ไม่ได้เลือกเรียนพยาบาลเป็นอันดับแรก และเลือกเรียนพยาบาล เพราะเป็นความต้องการของพ่อแม่ ผู้ปกครอง เรียนจบแล้วมีงานทำ (สุคนธ์

ไขแก้ว, 2539; กองบริการการศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2541) จากการศึกษาของ แกนกา (Ganga, 1992) ที่ได้ทำการศึกษาด้านเหตุของความเครียดของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ในการฝึกประสบการณ์ทางคลินิก พบว่าส่วนหนึ่งนักศึกษามีความรู้สึกว่าตนเองไม่สามารถช่วยเหลือผู้ป่วยและครอบครัวได้ ทั้งนี้เนื่องจากความรู้และขอบเขตความสามารถของตนเองหรือเนื่องจากสถานการณ์นั้นไม่สามารถที่จะควบคุมได้ และจากการศึกษาของสุนทร เวปุละ (2538) เกี่ยวกับการศึกษาด้านเหตุของความเครียด การตอบสนองต่อความเครียดและการเผชิญความเครียด ตามประสบการณ์การฝึกปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล พบว่านักศึกษาพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะมีความเครียดจากด้านเหตุของความเครียด การตอบสนองต่อความเครียดและการเผชิญความเครียดด้านการหลีกเลี่ยงนี้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และจากการศึกษาปัญหาการเรียนการสอน ในโครงการร่วมผลิตบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ ระหว่างมหาวิทยาลัยนเรศวรกับกระทรวงสาธารณสุข ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 พบว่าปัญหาในการเรียนส่วนหนึ่งมีสาเหตุมาจากตัวผู้เรียน กล่าวคือ นักศึกษามีปัญหาในด้านความพร้อมในการวางแผนการเรียนเป็นอันดับหนึ่ง และการจัดแบ่งเวลาเรียนเป็นอันดับสอง นักศึกษายังจัดตารางเวลาไม่เป็นและไม่รู้จักแบ่งเวลาในการเรียน ที่สำคัญคือ จัดแบ่งเวลาแล้วไม่สามารถทำตามได้ เนื่องจากมีกิจกรรมอื่นมาแทรก อาจารย์มอบหมายงานหรือกิจกรรมให้มากเกินไป มีการใช้เวลาไม่เหมาะสม (ปานจิต เครื่องกำแหง, 2541) และศิริ จิตร ตันติวุฒิกุล (2529) ซึ่งได้ศึกษาวิเคราะห์กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนวิชาพยาบาลพื้นฐานของอาจารย์พยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าการสอนด้านบรรยาย การตอบคำถามเป็นเรื่องของความรู้ ความจำ การให้ข้อเท็จจริงมากที่สุด สอนการสังเคราะห์ ประเมินค่าอยู่ในระดับน้อยที่สุด จากการศึกษาชี้ให้เห็นว่าควรมีการสนใจและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้น

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ที่ได้กล่าวถึงลักษณะการจัดการเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์ ความเครียดของนักศึกษาด้านการเรียน การฝึกประสบการณ์ในภาคปฏิบัติ มีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพ ความวิตกกังวล กลัว ไม่มั่นใจในตนเอง รู้สึกว่าตนเองไม่สามารถให้การพยาบาลได้ จนทำให้ต้องลาออกกลางคันของนักศึกษาพยาบาล จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบการเรียนการสอน ซึ่งจะเป็นการช่วยเตรียมนักศึกษาให้มีความพร้อม โดยส่งเสริมสมรรถนะพื้นฐานวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล ในลักษณะการพัฒนาระบบการเรียนการสอนที่เน้นแรงจูงใจในพุทธิปัญญา ซึ่งแรงจูงใจในพุทธิปัญญา (Cognitive Motivation) หมายถึง สภาวะของบุคคลที่จะกระทำให้บางสิ่งบางอย่างให้บรรลุผลสำเร็จได้ โดยการนำปัจจัยต่างๆ ที่เป็นสิ่งเร้า หรือสิ่งจูงใจทั้งภายในและภายนอกตัวบุคคล ได้แก่

ความเป็นไปได้ของความสำเร็จ ความวิตกกังวล ความสนใจและความท้าทาย ซึ่งเป็นปัจจัยร่วมกับพุทธิปัญญา เพื่อทำให้กระบวนการเรียนรู้ดีขึ้น (Vollmeyer and Rheinberg, 1999; 2000)

แรงจูงใจ (Motivation) เป็นภาวะสันนิษฐานที่ใช้อธิบายการริเริ่มการทำการใดๆ ทำอะไรและทำอย่างไร ระดับของความเพียรพยายามที่จะกระทำและการที่ยังคงกระทำพฤติกรรมนั้นต่อไป พฤติกรรมในที่นี้เป็นพฤติกรรมที่มีเป้าหมายกำหนด (Pintrich and Schunk, 1996: คัดนางค์ มณีศรี, 2535) เป็นสภาวะภายในของบุคคลซึ่งจะเป็นตัวกำหนดทิศทางและระดับของพฤติกรรม ทำให้การทำงานของแต่ละบุคคลมีพลังมากขึ้นและดำเนินเรื่อยไปอย่างต่อเนื่อง จนบรรลุความต้องการของตนเอง จากสิ่งเร้าหรือสิ่งจูงใจทั้งภายในและภายนอกตัวบุคคล เช่น ความต้องการ ความคาดหวัง ความรู้ ความเข้าใจ มากกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างมีทิศทาง เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายหรือเงื่อนไขที่ต้องการ (Reeve, 1996; สมพงษ์ เกษมสิน, 2523; สุนิสา เทศเขียว, 2540; ลักษณะ บุญนิมิตร, 2542) แรงจูงใจย่อมมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของบุคคล สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากรู้อยากเห็นและเกิดความสนใจเป็นพิเศษได้ จะช่วยกระตุ้นให้คนใช้ความพยายามในการทำงานมากขึ้น แต่แรงจูงใจอย่างเดียวไม่พอเพราะบุคคลจะต้องมีทักษะและความรู้ ความสามารถหรือลักษณะส่วนตัวเพื่อใช้ในการทำงานด้วย (Steer and Porter, 1977; มาลี จุฑา, 2542)

พุทธิปัญญา (Cognition) เป็นกระบวนการทางปัญญาระดับสูงและผลที่เกิดขึ้นจากกระบวนการนั้น หมายถึง สิ่งที่เรียกว่า ความรู้ เซอาน์ปัญญา ความคิด จินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ การวางแผน การใช้เหตุผล การอนุมาน การแก้ปัญหา การใช้สัญลักษณ์ และการคิดฝัน (Flavell, 1985; เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์, 2536) นอกจากนี้ประยูทธ ปยุตโต (พระธรรมปิฎก, 2538) ได้ให้ความหมายพุทธิปัญญา ว่าหมายถึง สติปัญญาระดับสูง คือ ความรู้ ความคิด การใช้เหตุผล หรือความคิดสร้างสรรค์ นั่นคือ การหยั่งรู้ความจริง ความเข้าใจเหตุผล และความรู้จักไตร่ตรองพิจารณา

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นแรงจูงใจในพุทธิปัญญา จะเป็นการช่วยเตรียมความพร้อมนักศึกษาศึกษาพยาบาล ทั้งด้านความรู้ เจตคติ และทักษะการปฏิบัติการพยาบาล ลดปัญหาความเครียด ความวิตกกังวล ความกลัว และความไม่มั่นใจของนักศึกษา ตลอดจนช่วยลดปัญหาการลาออกกลางคันของนักศึกษา สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 วิสัยทัศน์การพัฒนาอุดมศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) และพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540 ทำให้ผู้วิจัย

สนใจที่จะพัฒนาระบบการเรียนการสอนที่เน้นแรงจูงใจในพุทธปัญญา โดยคาดหวังว่าจะช่วยส่งเสริมสมรรถนะพื้นฐานวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล ในด้าน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างบุคคล เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล และทักษะการปฏิบัติการพยาบาล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ

1. พัฒนาระบบการเรียนการสอนที่เน้นแรงจูงใจในพุทธปัญญา เพื่อส่งเสริมสมรรถนะพื้นฐานวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล
2. ประเมินสัมฤทธิ์ผลระบบการเรียนการสอนที่เน้นแรงจูงใจในพุทธปัญญา
 - 2.1 เปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาพยาบาลระหว่างกลุ่มที่ใช้ระบบการเรียนการสอนที่เน้นแรงจูงใจในพุทธปัญญา และกลุ่มที่ใช้ระบบการเรียนการสอนตามปกติ ในด้าน
 - 2.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.1.2 สัมพันธภาพระหว่างบุคคล
 - 2.1.3 เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล
 - 2.1.4 ทักษะการปฏิบัติการพยาบาล
 - 2.2. ติดตามผลของระบบการเรียนการสอนที่เน้นแรงจูงใจในพุทธปัญญาที่มีต่อการเรียนของนักศึกษา ในด้านแรงจูงใจในพุทธปัญญา และพฤติกรรมในการเรียน

สมมติฐานการวิจัย

ระบบการเรียนการสอนที่เน้นแรงจูงใจในพุทธปัญญาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จะสามารถส่งเสริมสมรรถนะพื้นฐานวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลได้ 4 ประการ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างบุคคล เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล และทักษะการปฏิบัติการพยาบาล โดยมีเหตุผลที่สนับสนุนดังนี้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จะเป็นเครื่องบ่งชี้คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลที่จะเรียนรู้ และจะมีการเปลี่ยนแปลงแสดงพฤติกรรมไปในทางที่พึงปรารถนา ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะวัดได้จากกาที่ผู้เรียนได้เข้าไปในกระบวนการสร้างเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ที่สถานศึกษาจัด

ให้ ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง คือ ตัวผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมของผู้เรียน ที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียน คือ องค์ประกอบทางด้านปัญญาและองค์ประกอบด้านอารมณ์ ได้แก่ แรงจูงใจในการเรียน ความสนใจ เจตคติ นิสัยการเรียน ความนึกคิดเกี่ยวกับตน การรับรู้ความสามารถของตนเป็นสิ่งที่สามารถทำนาย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ ดังที่ เพอร์เก (Purkey, 1978: 24) กล่าวว่า ความรู้สึกทางบวกที่บุคคลมีต่อตนเอง เป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จ และการที่บุคคลไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียนนั้น ส่วนหนึ่งอาจจะเกิดจากการที่ผู้เรียนมีความคิดว่าตนเองเป็นผู้ไร้ความสามารถ เช่นเดียวกับที่ เคลาไมเออร์ (Klausmeir, 1961: 28-29)กล่าวว่า องค์ประกอบที่เป็นตัวกำหนดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน นอกจากตัวผู้เรียน ครูผู้สอน และสิ่งแวดล้อมแล้ว คุณลักษณะของผู้เรียน เช่น แรงจูงใจ ความสนใจ ความเข้าใจเกี่ยวกับตนเองเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จทางการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ โดแนลด์ (Donald, 1999) ที่ได้ศึกษาแรงจูงใจสำหรับการเรียนชั้นสูง การเรียนชั้นสูง รวมถึงการแก้ปัญหา การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสังเคราะห์ และการประเมิน การพูดและเขียนแสดงออก ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การให้แรงจูงใจทั้งแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอกมีความสัมพันธ์กับการเรียนชั้นสูง โดยเพิ่มผลการเรียนรู้ พัฒนาทักษะการแก้ไขปัญหาและความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการศึกษาของ วอลล์มีเยอร์ และเรนเบิร์ก (Vollmeyer and Rheinberg, 1999; 2000)ที่ได้ศึกษารูปแบบกระบวนการแรงจูงใจในพุทธิปัญญาซึ่งจะมีผลต่อพฤติกรรมของผู้เรียน โดยยุทธศาสตร์อย่างเป็นระบบทำให้เกิดความรู้มากขึ้น แล้วมีผลต่อการบรรลุเป้าหมายอย่างถูกต้องมากขึ้น จากผลการศึกษาพบว่ารูปแบบแรงจูงใจในพุทธิปัญญาในการเรียนนั้นมีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน นอกจากนี้ยังพบว่าวิธีการสอนแบบต่างๆมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังที่เปี่ยมสุข กลิ่นเกสร (2541) ศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือต่อพฤติกรรมทำงานกลุ่มและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการทำงานกลุ่มและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลหลังการเรียนแบบร่วมมือของนักศึกษาทุกกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นผู้วิจัยจึงคาดหวังว่าระบบการเรียนการสอนที่เน้นแรงจูงใจในพุทธิปัญญาที่นำมาใช้กับนักศึกษาพยาบาล จะสามารถส่งเสริมสมรรถนะพื้นฐานวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้

สัมพันธภาพระหว่างบุคคล เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับบุคคลเพื่อการมีชีวิตที่เป็นสุข บุคคลสร้างสัมพันธภาพได้จากการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น ดังที่ชูสท์ (Schutz, 1967) กล่าวว่า สัมพันธภาพระหว่างบุคคลเป็นพฤติกรรมการแสดงออกของแต่ละบุคคล ในการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันของบุคคล

ทิศทางของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเปลี่ยนแปลงไปในทางบวกหรือลบขึ้นอยู่กับความต้องการระหว่างบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับ อุษณีย์ เทพรชัช (2542) ที่ศึกษาการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเชิงรุกทางการศึกษาพยาบาลในระดับปริญญาตรี ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่สอนตามรูปแบบการเรียนการสอนเชิงรุกทางการศึกษาพยาบาลในระดับปริญญาตรี มีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกับนักศึกษาที่สอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และสรุปเหตุผลด้านความภาคภูมิใจในตนเองและความสามารถด้านการติดต่อสื่อสารในที่ม การศึกษาของสมพันธ์ วงษ์ดี (2544) เกี่ยวกับการพัฒนาแบบเรียนแบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละคร ผลการศึกษาพบว่า หลังการทดลองนักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ทักษะสังคมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เช่นเดียวกับเคลาด์ (Claude, 1996) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการเรียน 3 วิธีในระบบสติปัญญา พบว่าต้องใช้การร่วมมือกันของผู้เรียนอย่างมากในกระบวนการเรียน แรงจูงใจของผู้เรียนจะเพิ่มขึ้นโดยการมีปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มในบรรยากาศของความร่วมมือ การอภิปรายกลุ่มย่อยในระหว่างการเรียน และการศึกษาของแจคควิลีน (Jacqueline, 2000) ได้ศึกษาการจูงใจผู้เรียนในวิชาคณิตศาสตร์โดยใช้การสอนแบบร่วมมือ ผลการวิจัยพบว่า การสอนแบบร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนสนใจเรียนคณิตศาสตร์มากขึ้น ทำให้สนุกสนานทั้งผู้เรียนและผู้สอน ผู้เรียนมีการพัฒนาทางด้านวิชาการ สังคม และการเห็นคุณค่าในตนเอง ดังนั้นผู้วิจัยจึงคาดหวังว่าระบบการเรียนการสอนที่เน้นแรงจูงใจในพุทธิปัญญาที่นำมาใช้กับนักศึกษาพยาบาล สามารถส่งเสริมสมรรถนะพื้นฐานวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลทางด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคลได้

เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล จากแนวคิดของ ฟิชไบน์และไอเซน (Fishbein and Ajzen, 1975) ที่กล่าวว่า เจตคติ คือ การจูงใจ โน้มโน้มให้ตอบสนองต่อที่หมายของเจตคติ ในลักษณะของความชอบหรือไม่ชอบอย่างคงเส้นคงวา โดยผ่านการเรียนรู้ และเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล เป็นความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบต่อวิชาชีพการพยาบาลจากการเรียนรู้ที่มีต่อลักษณะความเป็นวิชาชีพ และลักษณะบุคลิกของพยาบาล ดังที่ เทียน ทองแก้ว (2534) ได้กล่าวถึง คุณสมบัติที่พึงมีสำหรับพยาบาล โดยให้ความสำคัญที่ผู้ปฏิบัติงานจะต้องเป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพของตนเป็นหลัก การมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพมีความจำเป็นในการปฏิบัติงานพยาบาล เพราะถึงแม้ว่าบุคคลจะมีความรู้ดี มีบุคลิกลักษณะเฉพาะดีเพียงใด แต่ถ้ามีเจตคติไม่ดีต่อวิชาชีพของตนแล้วย่อมจะทำหน้าที่ของตนได้ไม่ดีเท่ากับบุคคลที่มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ผู้วิจัยจึงคาดหวังว่าระบบการเรียนการสอนที่เน้นแรงจูงใจในพุทธิปัญญา จะช่วยส่งเสริมเจตคติที่ดีของนักศึกษาต่อวิชาชีพการพยาบาลและการปฏิบัติการพยาบาลได้

ดั่งที่ ทีออลล์ และ แฟรนคลิน (Theall and Franklin, 1999) ได้กล่าวถึงการสังเคราะห์และแนวปฏิบัติ สำหรับแรงจูงใจที่มีประสิทธิภาพในระดับอุดมศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 5 ปัจจัยหลัก โดยรวมทั้ง แรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอกในการกำหนดเป้าหมาย คุณค่าของงาน การควบคุมการเรียนรู้ การรับรู้ความสามารถ และความวิตกกังวลในการสอบ จากผลการศึกษาได้สรุปการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในผู้เรียนทางด้านเจตคติ และ พานิทซ์ (Panitz, 1999) ที่ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของแรงจูงใจในการ เรียนแบบร่วมมือ นั่นคือก่อให้เกิดการพัฒนาเจตคติ เช่นเดียวกับ วอดโควสกี (Wlodkoswi, 1999) ที่ได้กล่าวถึง การนำแรงจูงใจมาใช้ในระบบการเรียนการสอน โดยมีความสัมพันธ์ต่อกันที่ทำให้ผู้สอน และผู้เรียนสามารถเพิ่มประสิทธิภาพ ส่วนหนึ่งเกี่ยวกับการพัฒนาเจตคติ

ทักษะการปฏิบัติการพยาบาล เป็นพฤติกรรมกรรมการแสดงออกในการนำความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ที่ได้จากชั้นเรียนไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริง และเป็นการนำแผนการพยาบาล ที่กำหนดไว้ในการดูแลผู้ป่วย ไปทำให้เกิดผลเป็นจริงภายใต้ระบบการพยาบาลที่เหมาะสมกับสถานการณ์และทรัพยากรที่มีอยู่ การจัดการเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์ ประกอบด้วย 2 ส่วนสำคัญ คือ ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ที่มีความสัมพันธ์และสอดคล้องกัน (จินตนา ยูนิพันธ์, 2527) โดยในภาคทฤษฎีจะมุ่งให้ความรู้ในเนื้อหาวิชา เตรียมผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถและมีความพร้อมเพียงพอที่จะไปฝึกปฏิบัติกับผู้ป่วยได้ (สมคิด รักษาสัตย์และประนอม โอบทานนท์, 2528) ส่วนในภาคปฏิบัติ ซึ่งถือได้ว่าเป็นหัวใจของการศึกษาพยาบาล โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนนำความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ที่ได้จากชั้นเรียนไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริง เช่นเดียวกับที่ บลูมและคณะ (Bloom, et al., 1956) ได้จำแนก จุดมุ่งหมายทางการศึกษาออกเป็น 3 ด้าน คือ 1) พุทธิพิสัย (Cognitive Domain) 2) จิตพิสัย (Affective Domain) และ 3) ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) สอดคล้องกับ อุทุมพร จามรมาน (2540) ได้กล่าวถึง การจัดการศึกษา ที่ให้ผู้เรียนมีความสามารถที่ครอบคลุมในด้าน พุทธปริเขต จิตตปริเขต พลังทักษะปริเขต พลังทักษะทางปัญญา และทักษะทางสังคม ส่วนกาเย่ (Gagne', 1992) ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษามีวัตถุประสงค์หลัก คือ การพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน ซึ่งได้จำแนกสมรรถนะของผู้เรียนเป็น 5 ประการดังนี้ 1) ทักษะทางสติปัญญา (Intellectual Skills) 2) กลวิธีในการรับรู้ (Cognitive Strategies) 3) การให้ข้อมูลข่าวสารด้วยวาจา (Verbal Information) 4) ทักษะปฏิบัติ (Motor Skills) และ 5) เจตคติ (Attitudes) ดังนั้นผู้วิจัยจึงคาดหวังว่าระบบการเรียนการสอนที่เน้นแรงจูงใจในพุทธิปัญญา จะช่วยส่งเสริมสมรรถนะพื้นฐานวิชาชีพ ของนักศึกษาพยาบาลทางด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาลได้

จากแนวคิดและเหตุผลดังกล่าว ในการพัฒนาระบบการเรียนการสอนที่เน้นแรงจูงใจในพุทธิปัญญา เพื่อส่งเสริมสมรรถนะพื้นฐานวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. นักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองที่ใช้ระบบการเรียนการสอนที่เน้นแรงจูงใจในพุทธิปัญญาที่พัฒนาขึ้น มีคะแนนเฉลี่ยแรงจูงใจในพุทธิปัญญาสูงกว่านักศึกษาในกลุ่มควบคุมที่ใช้ระบบการเรียนการสอนตามปกติ
2. นักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองที่ใช้ระบบการเรียนการสอนที่เน้นแรงจูงใจในพุทธิปัญญาที่พัฒนาขึ้น มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาในกลุ่มควบคุมที่ใช้ระบบการเรียนการสอนตามปกติ
3. นักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองที่ใช้ระบบการเรียนการสอนที่เน้นแรงจูงใจในพุทธิปัญญาที่พัฒนาขึ้น มีคะแนนเฉลี่ยสัมพันธภาพระหว่างบุคคลสูงกว่านักศึกษาในกลุ่มควบคุมที่ใช้ระบบการเรียนการสอนตามปกติ
4. นักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองที่ใช้ระบบการเรียนการสอนที่เน้นแรงจูงใจในพุทธิปัญญาที่พัฒนาขึ้น มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลสูงกว่านักศึกษาในกลุ่มควบคุมที่ใช้ระบบการเรียนการสอนตามปกติ
5. นักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองที่ใช้ระบบการเรียนการสอนที่เน้นแรงจูงใจในพุทธิปัญญาที่พัฒนาขึ้น มีคะแนนเฉลี่ยทักษะการปฏิบัติการพยาบาลสูงกว่านักศึกษาในกลุ่มควบคุมที่ใช้ระบบการเรียนการสอนตามปกติ
6. นักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองที่ใช้ระบบการเรียนการสอนที่เน้นแรงจูงใจในพุทธิปัญญาที่พัฒนาขึ้น มีคะแนนเฉลี่ยแรงจูงใจในพุทธิปัญญาหลังการทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลองและระหว่างการทดลอง
7. นักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองที่ใช้ระบบการเรียนการสอนที่เน้นแรงจูงใจในพุทธิปัญญาที่พัฒนาขึ้น มีคะแนนเฉลี่ยสัมพันธภาพระหว่างบุคคล หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองและระหว่างการทดลอง
8. นักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองที่ใช้ระบบการเรียนการสอนที่เน้นแรงจูงใจในพุทธิปัญญาที่พัฒนาขึ้น มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดแรงจูงใจในพุทธิปัญญา แรงจูงใจในการเรียนและการเรียนการสอนที่ส่งเสริมพุทธิปัญญา จึงได้ออกแบบระบบการเรียนการสอนที่เน้นแรงจูงใจในพุทธิปัญญา ซึ่งคาดว่าจะส่งเสริมสมรรถนะพื้นฐานวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างบุคคล เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล และทักษะการปฏิบัติการพยาบาล จึงเสนอเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังแสดงในแผนภูมิที่ 1

ต้นฉบับ หน้าขาดหาย

จากกรอบแนวคิดการวิจัย การพัฒนาระบบการเรียนการสอนที่เน้นแรงจูงใจในพุทธิปัญญา เพื่อส่งเสริมสมรรถนะพื้นฐานวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล ประกอบด้วยแนวคิดการจัดระบบการเรียนการสอน โดยการจัดองค์ประกอบต่างๆ ของการเรียนการสอนให้มีความสัมพันธ์กันเป็นระบบ เพื่อให้สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 4 ประการ คือ ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการเรียนการสอน (Learning Process) ผลลัพธ์ (Output) และข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ปัจจัยนำเข้า (Input) พิจารณาปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ที่เป็นเกณฑ์มาตรฐานกำหนดโดยทบวงมหาวิทยาลัย (เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2542) ซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ การทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถให้บริการสุขภาพแก่ผู้รับบริการอย่างมีคุณภาพ มุ่งเน้นในการผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หรืออย่างเป็นระบบ รวมทั้งเป็นผู้ที่มีคุณธรรมและจริยธรรม เกี่ยวกับหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตและการจัดการเรียนการสอน ตามเกณฑ์มาตรฐานระดับปริญญาตรี พ.ศ.2542 ของทบวงมหาวิทยาลัยเช่นกัน ซึ่งการจัดการเรียนการสอน (หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2543) เพื่อให้การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มีดังนี้

1. การเรียนรู้จากสิ่งที่ย่างไปสู่สิ่งที่ยากกว่าตามลำดับขั้นของการเรียนรู้
2. การพยาบาลบุคคลแต่ละช่วงชีวิต ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงวัยชราด้วยความเอื้ออาทร และการใช้ความคิดอย่างมีวิจารณญาณ
3. การพยาบาลผู้รับบริการในแต่ละสภาวะสุขภาพ ตั้งแต่สภาวะสุขภาพดีไปจนถึงสภาวะเจ็บป่วย โดยให้สามารถปฏิบัติการพยาบาลได้ทั้งในด้านส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การดูแลรักษา และการฟื้นฟูสภาพ
4. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทั้งในสถานบริการและในชุมชน เพื่อให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์จริงให้มากที่สุด
5. จัดการเรียนการสอนและสิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอน โดยเน้นนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

การจัดการเรียนการสอนพยาบาลศาสตร์ จะแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ๆ คือ การจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยในภาคทฤษฎีจะมุ่งให้ความรู้เนื้อหาวิชา จะจัดให้นักศึกษาเรียนวิชาการศึกษาทั่วไป และวิชาพื้นฐานวิชาชีพในชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 เพื่อเป็นพื้นฐาน

สำหรับการเรียนวิชาชีพในชั้นปีที่สูงขึ้น และเตรียมผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถและมีความพร้อมเพียงพอที่จะไปฝึกปฏิบัติกับผู้ป่วย/ผู้รับบริการได้ในสถานการณ์จริง ส่วนในภาคปฏิบัติซึ่งถือได้ว่าเป็นหัวใจของการศึกษาพยาบาล โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนนำความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ที่ได้จากชั้นเรียนไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริง โดยมีการจัดแบ่งนักศึกษาเป็นกลุ่มย่อยและมีอาจารย์พยาบาลดูแลการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอย่างใกล้ชิด การฝึกปฏิบัติจะแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 เป็นการฝึกปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน สำหรับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 และระยะที่ 2 เป็นการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในสาขาวิชาเฉพาะ สำหรับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 และ 4

นอกจากนี้ยังพิจารณาเกี่ยวกับ อาจารย์ นักศึกษา และสิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ สื่อ วัสดุทัศนูปกรณ์ อาคารและห้องเรียน เป็นต้น โดยอาจารย์จะเป็นบุคลากรของวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่ทบวงมหาวิทยาลัยและสภาการพยาบาลกำหนด จะปฏิบัติหน้าที่การสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ สำหรับนักศึกษาพยาบาลจะเป็นนักศึกษาที่มีคุณสมบัติและผ่านการสอบคัดเลือกเพื่อเข้าเรียนในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเซนต์หลุยส์

ประเด็นต่างๆ ดังกล่าวของปัจจัยนำเข้า มีความสัมพันธ์อย่างยิ่งในการพิจารณาจัดกระบวนการเรียนการสอนผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ การทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถให้บริการสุขภาพแก่ผู้รับบริการอย่างมีคุณภาพ นั่นคือ มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม

กระบวนการเรียนการสอน (Learning Process) จากแนวคิดแรงจูงใจในพุทธิปัญญา ซึ่ง ฟลาวเวลล์ (Flavell, 1985) ได้กล่าวว่า หมายถึง องค์ประกอบหรือปัจจัยต่างๆ ที่ทำให้เกิดกระบวนการปัญญา หรือที่ทำให้กระบวนการทางปัญญามีความเข้มข้นมากขึ้น เช่นเดียวกับวอลล์มีเยอร์และเรนเบิร์ก (Vollmeyer and Rheinberg, 1999; 2000) ที่ได้ทำการศึกษาและพบว่ากระบวนการทางพุทธิปัญญา มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจ ปัจจัยแรงจูงใจที่มีผลต่อการเรียนรู้ คือ 1) ความเป็นไปได้ของความสำเร็จ 2) ความวิตกกังวล 3) ความสนใจ และ 4) ความท้าทาย โดยใช้แรงจูงใจด้วยสื่อประเภทต่างๆ สามารถก่อให้เกิดกระบวนการทางพุทธิปัญญาในระดับสูงขึ้น ซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่นเดียวกับที่ วอดคอสกี (Wlodkoswi, 1999) ได้กล่าวถึง การนำแรงจูงใจมาใช้ในระบบการเรียนการสอน โดยมีความสัมพันธ์ต่อกันที่ทำให้ผู้สอนและผู้เรียนสามารถเพิ่มประสิทธิภาพ ดังนี้คือ 1) ก่อให้เกิดการรวมทุกอย่าง 2) พัฒนาเจตคติ 3) เพิ่มความมี

คุณค่า และ 4) ก่อให้เกิดความสามารถ นอกจากนี้จากการศึกษาของ โคดาพานาไฮ ฮายดารี และ ซาฮิดี (Khodapanahi, Heidari and Shahidi, 2001) ที่ใช้เทคนิคพุทธิปัญญาและแรงจูงใจ เกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง ซึ่งพบว่า ระบบการเรียนการสอนที่เน้นแรงจูงใจในพุทธิปัญญาที่พัฒนาขึ้น จะสามารถส่งเสริมให้นักศึกษารับรู้ความสามารถของตนเองได้ และการศึกษาของ สมอล และ เวนคาเทช (Small and Venkatesh, 2000) เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นแรงจูงใจในพุทธิปัญญาของความพึงพอใจในการตัดสินใจ ซึ่งช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เพิ่มทักษะกระบวนการตัดสินใจ พัฒนาผลการเรียน

จากแนวคิดดังกล่าวจึงได้ศึกษาแนวคิดแรงจูงใจในการเรียน ซึ่งเป็นสิ่งเร้าหรือสิ่งจูงใจทั้งภายในและภายนอกตัวบุคคล เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมอย่างมีทิศทางให้บรรลุจุดหมายหรือเงื่อนไขที่ต้องการ (Els, 1984; Pintrich and Schunk, 1996) ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) เช่น ความท้าทาย ความอยากรู้อยากเห็น การควบคุม ความตื่นตัว ความสนใจ เป็นต้น
2. แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) เช่น การกำหนดจุดหมาย การคาดหวัง การให้เครื่องล่อ การแข่งขัน การให้รางวัล การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนด้วยกัน เป็นต้น

การสร้างแรงจูงใจในการเรียน เป็นวิธีการที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความหวัง มีความภาคภูมิใจ มีความพอใจที่จะเรียนและอยากประสบความสำเร็จในการเรียน ซึ่งจะต้องใช้ทั้งแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก วิธีการสร้างแรงจูงใจมีดังนี้ (อารี พันธมณี, 2538; มาลินี จุฑะรพ, 2539; มาลี จุฑา, 2542; สุรางค์ โค้วตระกูล, 2544)

1. การเร้าให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ผู้สอนต้องหาสิ่งต่างๆ มาเร้าเพื่อให้ผู้เรียนสนใจที่จะเรียน เช่น การใช้สื่อการสอน การใช้เสียงแจ่มชัด
2. การให้รางวัลและการทำโทษ เช่น คำยกย่องเยินยอ คำชมเชย ส่วนการทำโทษ หมายถึง การตำหนิ ตัดคะแนน
3. การแข่งขันและความร่วมมือ เป็นการสร้างแรงจูงใจอย่างหนึ่ง จัดได้ 3 วิธี คือ การแข่งขันระหว่างผู้เรียนทั้งหมด การแข่งขันระหว่างกลุ่ม และการแข่งขันกับตนเอง
4. การให้ผู้เรียนรู้ความก้าวหน้าของตน การที่ผู้เรียนทราบว่าตนเองดีขึ้น เก่งขึ้น จะรู้สึกว่าคุณประสบความสำเร็จ เกิดความภาคภูมิใจในความสามารถ

5. การตั้งระดับความมุ่งหวัง ให้ผู้เรียนตั้งระดับความมุ่งหวังให้สอดคล้องกับความสามารถของตนและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง
6. พยายามให้ทราบถึงความมุ่งหมาย บอกถึงประโยชน์ของสิ่งที่จะเรียนให้เห็นการที่จะนำไปใช้ เพื่อเป็นเครื่องล่อที่จะกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ
7. อารมณ์และการจูงใจ มีสิ่งที่ควรคำนึงถึงในเรื่องอารมณ์อยู่ 3 ประการ คือ 1) ผู้เรียนจะคับข้องใจอย่างแรง ถ้าถูกบังคับให้ทำในสิ่งที่ไม่สามารถจะทำได้ 2) เบื่อหน่ายต่อสิ่งที่ซ้ำซาก 3) เกิดความไม่สบายใจถ้าต้องเรียนสิ่งที่ขัดแย้งกับชีวิตประจำวัน ซึ่งถ้าผู้สอนเข้าใจอารมณ์ของผู้เรียนจะสามารถจูงใจผู้เรียนในการเรียนได้
8. การสอบ การวัดผล จะเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนขยันมากขึ้น
9. ความอยากรู้อยากเห็น และความต้องการที่จะเข้าใจและรับรู้ในเรื่องต่างๆ
10. การยอมรับนับถือจากผู้อื่น การที่ผู้เรียนได้รับการยอมรับนับถือจากผู้สอน เพื่อนในชั้นเรียน จะทำให้รู้สึกมีคุณค่า เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม
11. ความสำเร็จในการทำงาน ถ้าประสบผลสำเร็จจะเกิดความปลื้มปิติ มีกำลังใจ เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง อยากรเรียนอยากทำต่อไปอีก
12. การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนอาจเสนอแนะหรือกำหนดหัวข้อที่ทำให้ผู้เรียนสนใจใคร่รู้เพื่อให้ค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง
13. วิธีการสอนหรือกิจกรรมที่แปลกใหม่ ควรใช้วิธีการใหม่ให้ผู้เรียนไม่คาดคิดหรือมีประสบการณ์มาก่อน ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ
14. เชื่อมโยงบทเรียนใหม่กับสิ่งที่เคยรู้มาก่อน จะทำให้เข้าใจได้ง่ายและชัดเจนขึ้น ทำให้ผู้เรียนสนใจบทเรียนมากขึ้น มีแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น
15. ลดหรือขจัดสถานการณ์ที่ทำให้ผู้เรียนไม่พึงปรารถนา เช่น เสียงรบกวน อากาศถ่ายเทไม่สะดวก บทเรียนยากเกินไป เป็นต้น

การเรียนการสอนที่ส่งเสริมพุทธิปัญญา ในประเด็นการเรียนการสอนเชิงรุกและการเรียนการสอนคิดวิเคราะห์ ทั้งนี้เนื่องจาก ซูเธอร์แลนด์ (Sutherland, 1996), นิสท์ และฮอลส์ชัทท์ (Nist and Holschuh, 2000) ได้กล่าวว่า การเรียนการสอนเชิงรุกเป็นเทคนิคที่พัฒนาความสามารถทางความคิดขั้นสูงในผู้เรียนได้ โดยมีกลยุทธ์ในการจัดการเรียนการสอนดังนี้ คือ 1) ใช้กลุ่มเป็นตัวกระตุ้นสภาพการเรียนรู้เชิงรุก โดยจัดโอกาสให้มีการเรียนรู้และทำงานเป็นกลุ่ม แบ่งนักศึกษาในกลุ่มละ 3-5 คน ให้แต่ละกลุ่มตัดสินใจเองต่อเรื่องที่สนใจศึกษา และให้ค้นหาข้อมูลสนับสนุนการศึกษาเอง 2) ใช้เทคนิคให้

นักศึกษาได้สอน 3) พยายามหาเทคนิคใหม่ๆ มาใช้สอนเสมอ และ 4) สอนโดยวิธีใช้ปัญหาเป็นหลัก เน้นการพัฒนาทวิวิธีในการแก้ปัญหา ก่อให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ และจากการศึกษาของอูษณีย์ เทพวรชัย (2542) เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเชิงรุกทางการศึกษาพยาบาลในระดับปริญญาตรี พบว่านักศึกษาที่สอนตามรูปแบบการเรียนการสอนเชิงรุกทางการศึกษาพยาบาล มีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกับนักศึกษาที่สอนตามปกติในด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์และสรุปเหตุผล ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง และความสามารถด้านการติดต่อสื่อสารในทีม จากกลยุทธ์ในการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก จึงได้เสนอวิธีการสอนที่เหมาะสม เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก ดังนี้ 1) การสอนแบบร่วมมือ 2) การสอนที่เน้นการกำกับตนเอง 3) การสอนแบบอภิปราย 4) การสอนแบบกรณีศึกษา 5) การสอนโดยใช้บทบาทสมมติ และ 6) การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง

สำหรับการเรียนการสอนคิดวิเคราะห์ จะเป็นกระบวนการทางปัญญาในการคิดพิจารณา ไตร่ตรองเกี่ยวกับสภาพการณ์หรือข้อมูลอย่างมีเหตุผลนำไปสู่การตัดสินใจที่จะเชื่อหรือปฏิบัติ (Bassham, et al., 2002) ดังที่ เอนนิส (Ennis, 1985) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการจัดการเรียนการสอนคิดวิเคราะห์ จะทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะของผู้ที่มีความคิดวิเคราะห์มากขึ้น ซึ่งประกอบด้วย เป็นผู้ที่มีใจกว้าง ยอมรับฟังและพิจารณาความคิดเห็นของผู้อื่น ตัดสินใจด้วยการมีข้อมูลประกอบเพียงพอ มีความไวต่อความรู้สึกของผู้อื่น เข้าใจผู้อื่น เปลี่ยนความคิดที่ตนมีอยู่ได้ ถ้ามีข้อมูลที่มีเหตุผลมากกว่า กระตือรือร้นในการค้นหาข้อมูล และความรู้ เป็นผู้มีเหตุผล ดังนั้นจึงได้เสนอวิธีการสอนที่พัฒนาการคิดวิเคราะห์ ดังนี้ 1) การสอนที่เน้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 2) การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นหลัก 3) การสอนแบบใช้กระบวนการวิจัย 4) การสอนแบบสืบสอบ และจากการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทวิวิธีในการสอนเพื่อเพิ่มความคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาลระดับต่างๆ ส่วนหนึ่งของกลยุทธ์ คือ การสอนแบบสืบสอบ และการอภิปรายกลุ่มเล็กหรืออภิปรายทั้งชั้นเรียน (Harrington, 1993)

จากที่ได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในพุทธิปัญญา แรงจูงใจในการเรียน และการเรียนการสอนที่ส่งเสริมพุทธิปัญญา ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นแรงจูงใจในพุทธิปัญญา ที่คำนึงถึงปัจจัยแรงจูงใจในพุทธิปัญญา 4 ลักษณะ คือ ความเป็นไปได้ของความสำเร็จ ความวิตกกังวล ความสนใจ และความท้าทาย โดยจัดกิจกรรมตามแบบการสอนแบบร่วมมือ การสอนแบบอภิปราย การสอนแบบกรณีศึกษา การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นหลัก และการสอนแบบสืบสอบ (Slavin, 1994;

Powell, 1994; Claude, 1996; Nichols, 1996; Chun-yen and Song-ling, 1999; Donald, 1999; Jacqueline, 2000; Sang Sook, 2000) ที่ใช้วิธีสอน 5 วิธีดังกล่าว เนื่องจากเป็นวิธีสอนที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของรายวิชาหลักการพยาบาลมารดาและทารก และเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ซึ่งนอกจากจะช่วยพัฒนาความสามารถทางความคิดขั้นสูงในผู้เรียนแล้ว อีกทั้งสามารถช่วยจูงใจผู้เรียนในการเรียนด้วย โดยจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้

1. ความเป็นไปได้ของความสำเร็จ

1.1 ตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนเฉพาะเจาะจงและเป็นไปได้ เป็นเป้าหมายที่ยากและท้าทายแต่ไม่เกินความสามารถของผู้เรียน ซึ่งผู้สอนให้ผู้เรียนแต่ละคนกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้และการทำกิจกรรม พร้อมกับร่วมกันกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของรายวิชาที่กำหนด

1.2 ตั้งระดับความมุ่งหวังให้เหมาะสมกับความสามารถที่แท้จริง และสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ซึ่งผู้สอนให้ผู้เรียนแต่ละคน/กลุ่มกำหนดสิ่งที่คาดหวังในการเรียนรู้ และระดับความมุ่งหวังในการทำกิจกรรม

1.3 ให้ข้อมูลป้อนกลับและรู้ความก้าวหน้าของตนเอง ผู้สอนให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียนในการทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรม ผลงาน การนำเสนอผลงาน และการสอบ

1.4 รับรู้ความสามารถของตนเอง ผู้สอนให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียนในการทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรม ผลงาน การนำเสนอผลงาน และการสอบ เพื่อเพิ่มการรับรู้ความสามารถของผู้เรียนในการที่จะบรรลุเป้าหมาย รู้สึกว่าตนประสบผลสำเร็จ เกิดความภาคภูมิใจในความสามารถ

2. ความวิตกกังวล โดยลดความวิตกกังวลของผู้เรียนให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

2.1 บอกวัตถุประสงค์ของการเรียน ขั้นตอนและวิธีการทำกิจกรรมในแต่ละครั้ง ให้ผู้เรียนทราบอย่างชัดเจนว่าหลังจากเรียนเรื่องนั้นแล้ว จะได้อะไร การดำเนินการในแต่ละกิจกรรมจะต้องปฏิบัติเช่นไร

2.2 การชมและให้กำลังใจที่เป็นทั้งคำพูดและการเขียน เช่น คำชมว่า ดี เก่ง เยี่ยม เมื่อผู้เรียนตอบคำถาม ทำกิจกรรม เสนอผลงาน ตลอดจนผู้สอนช่วยและเป็นกำลังใจให้กับผู้เรียนแต่ละกลุ่มขณะทำกิจกรรม

2.3 การตอบสนองและให้ความช่วยเหลือผู้เรียน ให้ความสนใจและตอบสนองต่อคำถาม ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้เรียน และให้ความช่วยเหลือผู้เรียนแต่ละกลุ่มในการทำกิจกรรม

2.4 การเน้นที่รางวัลมากกว่าการลงโทษ ผู้สอนกล่าวยกย่องชมเชยผู้เรียนทันทีทัน เหตุการณ์ในชั้นเรียน หลีกเลี่ยงการตำหนิ ดุ ลงโทษผู้เรียนต่อหน้าเพื่อนๆ ในชั้นเรียน

2.5 การสอบ ชี้แจงเกณฑ์การวัดและประเมินผลอย่างชัดเจน ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ พิจารณาการวัดและประเมินผล ผู้สอนให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้าเกี่ยวกับ วัน เวลา เนื้อหา และแนวทางการสอบ

3. ความสนใจ

3.1 จัดลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยากและเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

3.2 เชื่อมโยงบทเรียนใหม่กับสิ่งที่เคยรู้มาก่อน จูงใจผู้เรียนให้มีความสนใจในการเรียน ก่อนที่จะเริ่มต้นสอนในแต่ละครั้ง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมและเชื่อมโยงบทเรียนใหม่กับสิ่งที่ ผู้เรียนเคยรู้มาก่อน

3.3 สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่น่าสนใจ

3.4 สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศในชั้นเรียนที่ผ่อนคลาย ไม่คุกคาม ให้มีลักษณะที่อบอุ่น ผ่อนคลาย ไม่คุกคามหรือขู่เข็ญ ให้ผู้เรียนรู้สึกสนุก ตื่นเต้น ไร้อำนาจ และเกิดความไว้วางใจในผู้สอน

3.5 มีส่วนร่วมในกิจกรรมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

4. ความท้าทาย

4.1 จัดกิจกรรมที่มีความยากเหมาะสมกับความสามารถ ในลักษณะที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่มีความยากปานกลาง ผู้เรียนไม่รู้สึกรู้สีกว่างานนั้นง่ายเกินไป หรือ หมดกำลังใจที่จะทำงานเมื่อรู้สึกรู้สีกว่างานนั้นยากเกินไป

4.2 การใช้คำถามหรือให้แก้ไขปัญหา ที่กระตุ้นความคิดและท้าทายความสามารถของ ผู้เรียนในระหว่างการสอนและขณะทำกิจกรรมกลุ่ม

4.3 ให้ข้อมูลใหม่ๆ ที่ขัดแย้งกับความเชื่อเก่า เสนอสิ่งที่ไม่กระจ่างหรือสลับซับซ้อน เพื่อให้ มีความเข้าใจที่กระจ่างชัดเจนและถูกต้อง

ทั้งนี้ได้นำระบบการเรียนการสอนที่เน้นแรงจูงใจในพุทธิปัญญา ไปทดลองสอนกับนักศึกษา พยาบาลชั้นปีที่ 1 ในวิชาหลักการพยาบาลมารดาและทารก ซึ่งผู้วิจัยคาดหวังว่าระบบการเรียนการ

สอนที่เน้นแรงจูงใจในพุทธิปัญญา จะช่วยพัฒนาการจัดการศึกษาพยาบาลศาสตร์ที่เน้นการพัฒนา นักศึกษาในองค์กรวม มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ การทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถให้บริการ สุขภาพแก่ผู้รับบริการอย่างมีคุณภาพ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ รวมทั้งเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม โดยผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นภายหลังการสอนด้วยระบบการเรียนการสอนที่เน้นแรง จูงใจในพุทธิปัญญา จะเป็นการช่วยส่งเสริมสมรรถนะพื้นฐานวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล

ผลลัพธ์ (Output) ภายหลังที่นักศึกษาได้รับการสอนด้วยระบบการเรียนการสอนที่เน้นแรง จูงใจในพุทธิปัญญา จะช่วยส่งเสริมสมรรถนะพื้นฐานวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับสิ่งต่อไปนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. สัมพันธภาพระหว่างบุคคล
3. เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล
4. ทักษะการปฏิบัติการพยาบาล

ผู้วิจัยศึกษาสมรรถนะพื้นฐานวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล เฉพาะ 4 ด้าน คือ ผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียน สัมพันธภาพระหว่างบุคคล เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล และทักษะการปฏิบัติการ พยาบาล ทั้งนี้เนื่องจากในการจัดการศึกษาพยาบาลศาสตร์ ข้อกำหนดของสภาการพยาบาล และ สมรรถนะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ ใน พ.ศ. 2544-2549 กล่าวว่า สมรรถนะหลักที่ จำเป็นสำหรับนักศึกษาพยาบาล คือ ความรู้ เจตคติ และทักษะการปฏิบัติการพยาบาล กอปรกับวิชา วิชาชีพการพยาบาลต้องมีการสื่อสารที่ก่อให้เกิดมิตรไมตรีระหว่างกันทั้งในบุคลากรที่มีสุขภาพ ผู้รับบริการ ญาติและผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งเมื่อสำเร็จการศึกษาบัณฑิตพยาบาลสามารถประกอบวิชาชีพบนพื้นฐาน ความรู้ ทักษะตามมาตรฐานของวิชาชีพการพยาบาล มีความสามารถในการบริการสุขภาพแก่ ประชาชน มีการใช้กระบวนการพยาบาล และมีสัมพันธภาพที่ดีในการบริการ

ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) เป็นการนำผลจากการประเมินการจัดการเรียนการสอนและ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น มาใช้ในการปรับปรุงปัจจัยนำเข้าและกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้มีความ เหมาะสม สามารถนำไปใช้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างระบบการเรียนการสอนที่เน้นแรงจูงใจในพุทธิปัญญา ทดลองใช้และปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ สำหรับนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ซึ่งพิจารณาตัวแปรที่เป็นองค์ประกอบดังนี้

1. ตัวแปรต้น คือ ระบบการเรียนการสอนที่เน้นแรงจูงใจในพุทธิปัญญา
2. ตัวแปรตาม คือ สมรรถนะพื้นฐานวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล ในด้าน
 - 2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.2 สัมพันธภาพระหว่างบุคคล
 - 2.3 เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล
 - 2.4 ทักษะการปฏิบัติการพยาบาล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองระบบการเรียนการสอนที่เน้นแรงจูงใจในพุทธิปัญญา เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 คณะพยาบาลศาสตร์ ของวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ จำนวน 70 คน ที่เรียนวิชาหลักการพยาบาลมารดาและทารก ในภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2545 พร้อมทั้งทำหนังสือยินยอมเข้าร่วมวิจัย (Informed Consent Form) และติดตามผลการใช้ระบบการเรียนการสอนที่เน้นแรงจูงใจในพุทธิปัญญา เมื่อนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ในภาคต้น ปีการศึกษา 2546 เหตุผลที่เลือกนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 เนื่องจากจะเป็นนักศึกษากลุ่มแรกที่เริ่มฝึกปฏิบัติการพยาบาลเมื่อขึ้นชั้นปีที่ 2 ซึ่งจะเป็นการช่วยส่งเสริมสมรรถนะพื้นฐานวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลทั้งในด้านวิชาการ เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลและทักษะการปฏิบัติการพยาบาลในการเรียนชั้นปีต่อไป ส่วนการเลือกสอนในวิชาหลักการพยาบาลมารดาและทารก เพราะเป็นวิชาที่เกี่ยวข้องทางด้านการพยาบาลมารดาและทารก ในหมวดวิชาชีพพยาบาลที่นักศึกษาจะต้องนำความรู้ ไปประยุกต์ใช้ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาและทารก สามารถจัดประสบการณ์การเรียนการสอนที่จะมีอิทธิพลต่อการส่งเสริมสมรรถนะพื้นฐานวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล เป็นการเตรียมความพร้อมและจูงใจผู้เรียนไปในทิศทางที่พึงประสงค์ได้ และเลือกวิทยาลัยเซนต์หลุยส์เนื่องจากเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชน สามารถปรับเปลี่ยนระบบและวิธีการสอนต่างๆ ได้รวดเร็ว ประกอบกับผู้วิจัยเป็นอาจารย์ในสถาบันนี้สามารถขอความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องและสามารถควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนได้

ข้อจำกัดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการทดลองระบบการเรียนการสอนที่เน้นแรงจูงใจในพุทธิปัญญา กับ นักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยผู้วิจัยดำเนินการสอนทั้ง 2 กลุ่ม ซึ่งอาจจะไม่ ปฏิบัติตัวเป็นกลาง และวิธีสอนที่ใช้ในการทดลองกับนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองแตกต่างกับกลุ่ม ควบคุมที่ใช้การเรียนการสอนตามปกติ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ควบคุมโดยการจัดทำแผนการสอนและกิจกรรม ต่างๆ ในการเรียนการสอนทุกขั้นตอนอย่างละเอียดชัดเจน โดยเน้นกิจกรรมที่พัฒนาแรงจูงใจในพุทธิ ปัญญาของนักศึกษาพยาบาล

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ระบบการเรียนการสอน หมายถึง การจัดองค์ประกอบของการเรียนการสอน ในด้านปัจจัย นำเข้า (Input) กระบวนการเรียนการสอน (Process) ผลลัพธ์ (Output) และข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ให้มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้และสามารถพัฒนาได้ ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

แรงจูงใจในพุทธิปัญญา หมายถึง สภาวะของบุคคลที่จะกระทำบางสิ่งบางอย่างให้บรรลุผล สำเร็จได้ โดยการนำปัจจัยต่างๆ ที่เป็นสิ่งเร้าหรือสิ่งจูงใจทั้งภายในและภายนอกตัวบุคคล ได้แก่ ความ เป็นไปได้ของความสำเร็จ ความวิตกกังวล ความสนใจและความท้าทาย ที่เป็นปัจจัยร่วมกับพุทธิ ปัญญา เพื่อให้กระบวนการเรียนรู้ดีขึ้น

ความเป็นไปได้ของความสำเร็จ หมายถึง การที่ผู้เรียนได้รับรู้ความสามารถของตนเองใน การทำกิจกรรมต่างๆ ให้ประสบผลสำเร็จ ด้วยการตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนและเฉพาะเจาะจง ตั้งระดับ ความมุ่งหวังให้เหมาะสมกับความสามารถที่แท้จริง ให้ข้อมูลป้อนกลับและรู้ความก้าวหน้าของตนเอง

ความวิตกกังวล หมายถึง การที่ผู้เรียนรู้สึกกดดัน ละอายและกลัวที่จะไม่ประสบผลสำเร็จใน การสอบหรือทำกิจกรรม ซึ่งผู้สอนต้องลดความวิตกกังวลของผู้เรียนในการเรียนให้อยู่ในระดับที่ เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความสนใจ หมายถึง สิ่งที่ผู้เรียนให้ความสนใจต่อเนื้อหา กิจกรรม สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศในชั้นเรียน วิธีการสอนที่มีความหลากหลายกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน

ความท้าทาย หมายถึง การที่กระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ ด้วยการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถ มีความยากปานกลาง มั่นใจว่าผู้เรียนไม่รู้สึกรู้สีกว่างานนั้นง่ายเกินไปหรือหมดกำลังใจที่จะทำงานเมื่อรู้สึกรู้สีกว่างานนั้นยากเกินไป รวมถึงการกระตุ้นให้เกิดความอยากรู้และตื่นตัวด้วยการตั้งคำถามหรือให้แก้ไขปัญหา

สมรรถนะพื้นฐานวิชาชีพ หมายถึง ความสามารถพื้นฐานวิชาชีพการพยาบาลที่ประกอบด้วยความรู้ เจตคติ สัมพันธภาพ และการปฏิบัติที่บุคคลพึงมีในการที่จะปฏิบัติหรือจัดทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ประสบผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนด และสามารถแสดงออกให้เห็นได้ในรูปของพฤติกรรมทางความรู้ ความคิด เจตคติ สัมพันธภาพและการกระทำ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนจากการทดสอบความรู้ ความเข้าใจในสาระวิชา หลักการพยาบาลมารดาและทารก หรือการวัดผลในด้านความรู้ ความเข้าใจ การนำข้อความรู้ไปใช้ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินคุณค่า เพื่อใช้เป็นตัวบ่งชี้สมรรถนะพื้นฐานวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลทางด้านวิชาการ ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สัมพันธภาพระหว่างบุคคล หมายถึง ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากการที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน และการสื่อสารที่ทำให้เกิดมิตรไมตรีระหว่างกัน พิจารณา 2 ลักษณะ คือ ระดับการยอมรับซึ่งกันและกัน และพฤติกรรมการสื่อสาร

ระดับการยอมรับซึ่งกันและกัน หมายถึง การยอมรับถึงความแตกต่างของบุคคล รับฟัง และการตอบสนองของบุคคล มีความไว้วางใจต่อกัน มีความตั้งใจ จริงใจ อบอุ่น มีความเป็นอิสระในการแสดงออกของบุคคล การประนีประนอม และความพึงพอใจต่อการกระทำในการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นมิตร ซึ่งวัดได้จากแบบวัดระดับการยอมรับซึ่งกันและกัน

พฤติกรรมกรรมการสื่อสาร หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลในการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน เป็นการสื่อสารระหว่างบุคคลในการสื่อความคิด ความรู้สึกของตนเองและที่มีต่อผู้อื่นในด้านถ้อยคำและภาษาท่าทาง ซึ่งวัดได้จากแบบวัดพฤติกรรมกรรมการสื่อสาร

เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบต่อวิชาชีพการพยาบาล จากการเรียนรู้ที่ผ่านมาของนักศึกษาที่มีต่อลักษณะความเป็นวิชาชีพและลักษณะบุคลิกของพยาบาล ทำให้เกิดการคาดหวังในผลการกระทำที่ได้รับจากการประกอบวิชาชีพการพยาบาลที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ซึ่งวัดได้จากแบบวัดเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล

ทักษะการปฏิบัติการพยาบาล หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาในการนำความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ที่ได้จากชั้นเรียนไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จำลองที่ได้กำหนดขึ้น เป็นการวัดกระบวนการปฏิบัติงานและวัดคุณภาพของงานที่ได้จากการปฏิบัติ ซึ่งวัดได้จากแบบวัดการปฏิบัติการพยาบาล

การสอนแบบร่วมมือ หมายถึง การจัดการเรียนที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็กๆ สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน และมีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวม เพื่อให้กลุ่มได้รับความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

การสอนแบบอภิปราย หมายถึง การสอนที่ใช้การพูดคุย สนทนาปราศรัย ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป อาจกระทำเป็นกลุ่มหรือระหว่างบุคคล โดยผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือประสบการณ์ และให้ข้อเสนอแนะซึ่งกันและกัน

การสอนแบบกรณีศึกษา หมายถึง การสอนที่มีการจัดเตรียมกรณี สถานการณ์ เหตุการณ์ หรือเรื่องราวต่างๆ นำเสนอต่อผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้คิดพิจารณา วิเคราะห์ และร่วมกันอภิปราย เสนอความคิดเห็นในกรณีที่น่าเสนอ นำไปสู่ข้อสรุป ทางเลือก และการแก้ปัญหาที่เหมาะสม

การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นหลัก หมายถึง การเรียนการสอนซึ่งใช้ปัญหา เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความต้องการที่จะค้นคว้าหาข้อมูลมาช่วยแก้ปัญหาให้กระจ่าง มองเห็นแนวทางแก้ไข

ปัญหา ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่สามารถผสมผสานความรู้ต่างๆ เก็บไว้ในความทรงจำเป็นระยะเวลานาน และนำความรู้ออกมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การสอนแบบสืบสอบ หมายถึง การสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนศึกษา ค้นคว้า ฝึกการคิดอย่างมี วิจารณ์ญาณ และการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ผู้สอนจะกระตุ้นให้ผู้เรียน เรียนรู้ที่จะตั้งคำถามและหา คำตอบที่ครอบคลุมประเด็นคำถามต่างๆ ที่ตอบสนองต่อความอยากรู้อยากเรียนของผู้เรียน

นักศึกษาพยาบาล หมายถึง นักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะ พยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเซนต์หลุยส์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ระบบการเรียนการสอนที่เน้นแรงจูงใจในพุทธิปัญญา เพื่อส่งเสริมสมรรถนะพื้นฐาน วิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล
2. ได้แนวทางในการส่งเสริมสมรรถนะพื้นฐานวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล ในด้านผล สัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างบุคคล เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล และทักษะการปฏิบัติ การพยาบาล